

skyttelsen. Gjenfaldighed er en af de Utopier, der aldrig lade sig realisere, i alt Fald forsaavidt det er Mennesker muligt at se det, og indenfor vor Synskreds, i vor Levetid, i de første 20—30 Aar kan der ikke være Tale om Gjenfaldighed. Men i Virkeligheden har den heller ikke Noget at bestille med dette Spørgsmaal; den er kun bleven stillet op, for at det kunde faae Udseende af, at der blev kæmpet med lige Vaaben, medens det i Virkeligheden kun er det gamle Beskyttelsessystem, der dukker op. Gjenfaldigheden vil aldrig komme til Bæie, men jeg tror rigtignot heller ikke, at den behøves, for at man paa enkelte Omraader af vor Løbslovgivning kan lade faadanne Forandringer indtræde, hvorved vi til Fordel for det Almindelige borttage, hvad der har virket tildels til Fordel for nogle Enkelte, til en aldeles urimelig og ufornuftig Beskyttelse for Nogle. Hvis man vil anlægge en ubetinget Maalestok, som siger: Beskyttelse for Alt, eller Frihandel for Alt, eller fordrer ubetinget enten Beskyttelse eller Frihandel som den almindelige ledende Tanke for Løbslovgivning, er jeg meget bange for, at Striden vil tage sig i lutter Ord og blive forsat i al Evindelighed. Men ved enkelte Løbsafgifter møder der os klare og uimodsigelige Omstændigheder, ved hvilke det vil være muligt at komme til et positivt Resultat, uden at der bliver Spørgsmaal om, hvorvidt det er Beskyttelse eller Frihandel, man gaar ud fra som den almindelige ledende Tanke. I saa Henseende frembyde de saa meget omtalte Smederssager et af de mest slaaende Beviser. Naar man har en Løbsafgift, som f. Ex. er paa 100 pSt. af Tingenes Værdi, vil Enhver, enten han er Beskyttelses- eller Frihandelsmand, indrømme, at den er urimelig, og at den ikke kan blive staaende. Enhver maa sige, at en Løbsafgift paa 100 pSt. er ikke Løbs, men et Indførselsforbud, og selv Beskyttelsesmanden vil være enig med Andre om at foreslaa en Nedsættelse i saadanne Sager. Jeg ser, at det ærede Medlem (Mørk), som før var borte, nu er kommen tilstede, og jeg skal nu gjøre en Bemærkning til Noget, der fremkom fra ham, uden at jeg fik Leilighed til strax at besvare det. Skulle vi strides om dette Punkt, siger det ærede Medlem, jeg har ikke Noget imod, at disse Sager gjøres billigere, men jeg vil holde paa, at man ikke tager Brødet fra dem, der nu nøjsommelig erhverve det, og det vil man gjøre, naar man indfører Sager som disse fra Udlandet, hvor Priserne paa dem ere langt billigere. Tage Brødet fra dem, sagde han; denne Ytring tror jeg ikke, det ærede Medlem vil fragaa. (Mørk: Det er ikke korrekt). Ja, jeg har ikke haft Leilighed til at se det efter i Tidenden; jeg stolede i saa Henseende paa min Sukommelse og jeg er temmelig sikker paa, at det ærede Medlems Hovedintention har jeg gjenget rigtigt. Jeg vil gjentagende gjøre opmærksom paa, hvad det dreier sig om her. Det dreier sig jo om, at der her i vor Nærhed har

etableret sig en Fabrikvirkksomhed, som ved at tage en Mængde Forhold med i Beregning, har drevet det til at kunne levere visse Forbrugsgjenstande til en saare billig Pris. Paa de Steder, hvor de store svenske Saugværker ere, har man ved en forstandig Indretning af Arbeidet, en omhyggelig Benyttelse af Materialet og ved en Række af Bepaarelser i det Hele drevet det til at producere Ting langt, langt billigere end paa andre Steder. Man har for det Første den store Vandkraft til Raadighed, man har lært at anvende Saugpaaner og andet Affald til Brændsel, man har lært, at naar man skærer visse Sider af de runde Træstammer for at tilदानe dem til Planter, blev der nogle Stykker tilovers, som kunde anvendes f. Ex. til Trælister, til hvilket Materialet saaledes næsten Intet koster, og dog kommer der noget Nyttigt ud deraf, og endelig har man regnet ud, at man ved at bearbejde Materialet paa Stedet sparer en stor Del Fragt, idet der bliver en meget mindre Vægt og Mængde at transportere end ellers. Alt dette, alle disse Forordninger komme nu og banke paa vor Dør og sige: Tillad, at jeg kommer ind og hjælper Oder! Men saa er det, at det ærede Medlem lukker Døren, idet han siger: Jeg vil ikke kaste en hel Række af Haandværkere uden Erhverv ud paa Gaden. Der er Ordet; nu er det korrekt. Det ærede Medlem tror, at han kaster den hele Række Haandværkere uden Erhverv ud paa Gaden, naar han tillader svenske Fabrikanter at sælge Dørkarne, Vinduesrammer, Tegnebrædder og Arbejdsborde for den Pris, hvorfors de kunne levere dem, som er omtrent det Halve af, hvad de koste her i Landet. Det er denne hele Maade at argumentere paa, som jeg siger er fordærlig og farlig for al Overveelse i saadanne Sager. Det ærede Medlem vil ikke kaste disse Folk uden Erhverv ud paa Gaden og altsaa ikke tage Fortjenesten fra dem, men det ærede Medlem tager Fortjenesten fra en hel Del Andre. Naar det absolut skal være et Privilegium for Bygnings-smedere i Danmark at levere en Dørkarm til 6 Rd. 48 St., som i Sverrig kan kjøbes for 3 Rd. 66 St., saa kommer det ærede Medlem, idet han holder paa Erhvervet for Bygnings-smederen, til at tage det fra Kjøbmanden, som skal indføre Varene, fra det Skib, som skulde bringe dem, og fra de Arbejdsfolk, der skulde besørge Varene i Land fra Løbsboden. Dersom nu endda Forskjellen mellem 3 Rd. 66 St. og 6 Rd. 48 St. kom Bygnings-smederen til Gode, naa, Herregud, saa bleve i det Mindste, som man siger, Pengene i Landet, det vilde være en daarlig Økonomi, men saa kunde det endda fortaas. Naar det derimod er givet, at hele Bygnings-smederens Fortjeneste paa de 6 Rd. 48 St. er f. Ex. 2 eller 3 Mark eller 1 Rigsdaler (Mørk: Jeg talte ikke om Mestrene men om Arbejderne), godt, jeg skal komme dertil. Lader os sætte, at Fortjenesten paa de 6 Rd. 48 St. er 1 Rd., saa forlanger